

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

«14» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ НАУКОВО – ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ

Рівень вищої освіти *Перший бакалаврський*)

Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність В 10 Філософія

Освітньо-професійна програма Філософія

ОНУ
2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково - дослідної роботи».
Одеса : ОНУ, 2025. 20 с.

Розробники:

Старовойтова І.І., кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії

Робоча програма затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № 1 від 27 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ (Інна ГОЛУБОВИЧ)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Погоджено з гарантом ОПП _____ (Ірина СТАРОВОЙТОВА)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету історії та філософії

Протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

Голова НМК _____ (Галина ЛЕВЧЕНКО)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ____ від ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри філософії

Протокол № ____ від ____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Очна форма навчання</i>	<i>Заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</u> Спеціальність <u>В10 філософія</u> <u>Рівень вищої освіти:</u> <u>Перший бакалаврський</u>	<i>Обов'язкова</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	1-й
		<i>Семестр</i>	
		2-й	2-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год.	8 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		20 год.	4 год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		72 год.	108 год.
		Форма підсумкового контролю: <i>Іспит</i>	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Основи науково - дослідної роботи» - дати здобувачам знання з загальних принципів та методології наукових досліджень, сформувати культуру філософського мислення на основі досягнень світової й вітчизняної філософської думки.

Завдання дисципліни:

1. отримати уявлення про дисципліну «Основи науково – дослідної роботи», її предмет та значення для сучасного наукового пізнання;
2. розуміти історичні типи розвитку науково – дослідної роботи, концепції та напрямки її філософського трактування;
3. мати знання з основних методологічних розділів науково – дослідної роботи, їх онтологічного, гносеологічного та аксіологічного аспектів;
4. практично використовувати знання та навички науково – дослідної роботи в якості методологічної основи наукових досліджень і соціальної практики;
5. виховувати культуру наукового та раціонального мислення як ціннісну оцінку уявлень дійсності;
6. формувати навички філософського аналізу текстів з галузі науково – дослідної роботи.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі філософії та гуманітаристики або у процесі навчання, що передбачає застосування філософських теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

а) загальних (ЗК):

ЗК 3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 10. Здатність працювати автономно.

ЗК 15. Здатність ухвалювати рішення та діяти дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

б) фахові компетентності (ФК):

ФК 1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури.

ФК 12. Здатність дотримуватися в професійній діяльності норм інтелектуальної доброчесності.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Розуміти сенс філософії, її місце в системі культури.

ПРН 2. Розуміти розмаїття та специфіку філософських дисциплін, знати філософську термінологію.

ПРН 8. Мати обізнаність у головних філософських методах і підходах, розуміти етико-практичну значущість філософського знання.

ПРН 10. Мати навички реферування, систематизованого огляду та порівняльного аналізу філософської та загальнонаукової літератури.

ПРН 18. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

Здобувач повинен

знати:

- Основні положення теорії пізнання; - Методи емпіричного рівня дослідження; - Методи теоретичного рівня дослідження; - Основні етапи наукового дослідження;

вміти:

- Оформляти результати інформаційного пошуку і наукового дослідження; - Правильно підбирати засоби вимірювань досліджуваних параметрів; - Коректно організувати проведення досліджень та отримання результатів; - Враховувати наявні погрішності вимірів та введення припущень, що суперечать принципам наукової організації знання; - Коректно обробляти та узагальнювати результати досліджень.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Філософські та теоретичні підвалини наукових досліджень.

ТЕМА 1. Особливості наукового знання та пізнання.

Наука як соціокультурний феномен та особлива людська діяльність. Наука як фактор розвитку культури. Понятійний апарат, зміст та класифікації наук. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення. Особливості наукового знання та пізнання. Інтеграція та диференціація наук. Філософія в системі гуманітарного знання. Наукові та філософські проблеми, відмінність. Філософські засади наукового пізнання. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень.

ТЕМА 2. Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки. Причини виникнення науки. Етапи розвитку науки: рух від міфу до логосу, від логосу до протонауки, від протонауки до науки, від класичної науки до некласичної (індустріальне суспільство) і до постнекласичної (постіндустріальне суспільство). Наука та її роль у сучасному суспільстві. «Людиновимірність» як характерна риса постнекласичної науки.

ТЕМА 3. Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа. Організація наукових досліджень в Україні. Методика дослідницької роботи здобувача вищої освіти. Структура та організація наукових установ. Законодавча основа управління та планування наукових досліджень. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів. Вища атестаційна комісія. Вчені ступені та вчені звання.

ТЕМА 4. Сучасна наука та етика наукової діяльності. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. Сутність поняття «академічна доброчесність». Наявність текстових запозичень у публікаціях без посилання на джерело. Законодавчий базис академічної доброчесності: основні положення Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту». Комітет з питань етики НАЗЯВО. Основні види порушень академічної доброчесності. Поняття «академічний плагіат», «плагіат», «самоплагіат». Окремі випадки самоплагіату у науковій діяльності. Фабрикація, фальсифікація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання як окремі випадки прояву академічної недоброчесності. Академічна відповідальність здобувачів освіти: нові положення законодавства. Види відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності.

ТЕМА 5. Методологічний інструментарій сучасного наукового дослідження. Проблема методу та методології в сучасній філософії. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень. Системний підхід до пізнання.

Змістовий модуль 2. Структура наукового дослідження.

Основні етапи науково-дослідницької роботи.

ТЕМА 6. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки та його організація. Організація наукового дослідження. Основні етапи науково – дослідницької роботи. Форми і основні види наукових досліджень. Теоретичні підвалини наукових досліджень. Визначення й класифікація наукових досліджень. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження. Наукові та філософські експерименти.

ТЕМА 7. Науково-дослідна робота здобувачів як невід'ємна складова наукової діяльності університету. Особливості організації наукових досліджень у закладах вищої освіти. Перший етап у підготовці наукових кадрів. Роль академічної мобільності у процесі наукового дослідження. Види навчально-дослідницьких робіт. Кваліфікаційні роботи у структурі наукового дослідження. Специфіка підготовки і написання кваліфікаційних робіт у вищій школі. Академічна доброчесність у вищій школі. Підготовка кваліфікаційних робіт та процедура їх захисту. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць здобувачів. Самостійна науково-дослідницька робота здобувача у системі навчального процесу.

ТЕМА 8. Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження. Вибір теми та планування етапів наукового дослідження. Підготовка інформації для наукового дослідження.

Види і форми мислення. Основні розумові операції. Методологічний статус форм мислення у структурі наукового дослідження. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження. Узагальнення наукової інформації. Конспект і реферат як форми наукових досліджень. Порядок накопичення наукових фактів та їх використання. Характеристика наукових фактів. Аналіз, інтерпретація та узагальнення наукової інформації.

ТЕМА 9. Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства. Інформаційна база наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Критерії пошуку джерел інформації. Методика пошуку джерел наукової інформації. Простий пошук - основний пошук. Систематичний пошук - побудова запиту. Пошук за логічним ланцюгом - «снігова куля». Пошукові системи наукової інформації. Пошук джерел інформації в Інтернет. Пошукові оператори Google. Використання в запитах логічних операторів «І» (AND), «або» (OR), «не» (NOT).

Етапи роботи з літературою: пошук інформації (загальне ознайомлення), обробка (критичний аналіз, узагальнення, співставлення), обґрунтування свого дослідження. Пошук літератури і робота з джерелами. Стратегії пошуку літератури. Книга як найважливіший засіб засвоєння змісту науки. Види інформаційних джерел: навчальна література, словники, довідники, брошури, збірники статей, монографії, збірники рефератів матеріалів наукових конференцій, періодичні видання, дисертації та їх автореферати.

Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури. Порядок роботи з джерелами інформації. Вивчення першоджерел. Форми запису результатів аналізу джерел інформації. Інтерпретація наукової інформації.

ТЕМА 10. Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього. Мова і стиль наукового дослідження. Науковий стиль української мови. Моделі наукового тексту. Застосування логічних законів і правил. Культура академічної доброчесності. Цитування та посилання в наукових роботах. Оформлення цитувань та посилань.

ТЕМА 11. Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Наукові конференції та публікації. Наукометрія. Бази Scopus, Web of Science, Publons, ORCID. Класифікація часописів за категоріями. Вибір журналу для публікації. Класифікація статей. Особливості підготовки та написання тез доповіді на конференції, наукової статті.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усьо го	у тому числі					Усьо го	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	ср		л	с	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Філософські та теоретичні підвалини наукових досліджень.												
Тема 1. Особливості наукового знання та пізнання.	10	2	2			6	10	2				8
Тема 2. Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки.	10	2	2			6	8					8
Тема 3. Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа	10	4	2			6	8		2			6
Тема 4. Сучасна наука та етика наукової діяльності.	10	2	2			6	10					10
ТЕМА 5. Методологічний інструментарій сучасного наукового дослідження.	12	2	2			8	6					6
Разом за змістовим модулем 1	52	12	10			32	42	2	2			40
Змістовий модуль 2. Структура наукового дослідження. Основні етапи науково-дослідницької роботи.												

Тема 6. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки та його організація	11	2	2			7	10	2				8
Тема 7. Науково-дослідна робота здобувачів як невід'ємна складова наукової діяльності університету.	11	2	2			7	8					8
ТЕМА 8. Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження.	11	2	2			7	10	2	2			6
ТЕМА 9. Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства.	11	2	2			7	8					8
ТЕМА 10. Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього.	11	2	2			7	22					22
ТЕМА 11. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.	9	2				7	16					16
Разом за змістовим модулем 2.	68	16	12			40	76	4	2			70
Усього годин	120	28	20			72	120	8	4			108

2. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кільк.год. д/з від.
1.	Тема 1. Особливості наукового знання та пізнання. [1]; [2]; [3]; [4].	2/0
2.	Тема 2. Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки. [1]; [2]; [3]; [4].	2/0
3	Тема 3. Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа[1]; [2]; [3];	2/2
4.	Тема 4. Сучасна наука та етика наукової діяльності. [1]; [2]; [3];	2/0
5.	ТЕМА 5. Методологічний інструментарій сучасного наукового дослідження. [1]; [2]; [3];	2/0
6.	Тема 6. Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки та його організація[1]; [2]; [3];	2/0
7.	Тема 7. Науково-дослідна робота здобувачів як невід'ємна складова наукової діяльності університету. [1]; [2]; [3];	2/0
8.	ТЕМА 8. Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження. [1]; [2]; [3];	2/2
9.	ТЕМА 9. Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства. [1]; [2]; [3];	2/0
10.	ТЕМА 10. Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього. [1]; [2]; [3];	2/0
Усього		20/4

[1] – застосування у відповідях термінології з тематичного словника

[2] – опрацювання лекційного матеріалу та довідкової й додаткової літератури

[3] – аналіз першоджерел (творів мислителів з певної теми)

[4] – надання бібліографії (картотеки літературних джерел)

6. Теми практичних занять

Практичні заняття на передбачено навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття на передбачено навчальним планом.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		очна ф.н.	заоч. ф.н.
1.	Особливості наукового знання та пізнання. Наука як соціокультурний феномен та особлива людська діяльність. Наука як фактор розвитку культури. Понятійний апарат, зміст та класифікації наук. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності.[1]; [2]; [3].	6	8
2.	Закономірності та теоретичні моделі розвитку науки. Причини виникнення науки. Етапи розвитку науки: [1]; [2]; [3]	6	8
3.	Наукова діяльність: види, суб'єкти, наукова школа. Організація наукових досліджень в Україні. Методика дослідницької роботи здобувача вищої освіти. Структура та організація наукових установ. [1]; [2]; [3]; [4].	6	8
4.	Сучасна наука та етика наукової діяльності. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. Сутність поняття «академічна доброчесність». Наявність текстових запозичень у публікаціях без посилання на джерело. Законодавчий базис академічної доброчесності: основні положення Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту». Комітет з питань етики НАЗЯВО. Основні види порушень академічної доброчесності. Поняття «академічний плагіат», «плагіат», «самоплагіат». [1]; [2]; [3].	6	8
5.	Наукове дослідження як форма здійснення і розвитку науки. Організація наукового дослідження. Основні етапи науково – дослідницької роботи. Форми і основні види наукових досліджень. Теоретичні підвалини наукових досліджень. Визначення й класифікація наукових досліджень [1]; [2]; [3].	6	6
6.	Організація наукового дослідження. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження. Наукові та філософські експерименти [1];[2]; [3].	7	8
7.	Науково-дослідна робота здобувачів як невід'ємна складова наукової діяльності університету. Особливості організації наукових досліджень у закладах вищої освіти. Перший етап у підготовці наукових кадрів. Роль академічної мобільності у процесі наукового дослідження. Види навчально-дослідницьких робіт. [1]; [2]; [3].	7	8
8.	Структура наукового дослідження. Порядок виконання та оформлення результатів дослідження. Вибір теми та планування етапів наукового дослідження. Підготовка інформації для наукового дослідження. Види і форми мислення. Основні розумові операції. Методологічний статус форм мислення у структурі наукового дослідження. Понятійно-категоріальний апарат наукового дослідження. [1]; [2]; [3]; [4].	7	8
9.	Наукові дослідження в умовах інформаційного суспільства. Інформаційна база наукових досліджень. Пошук інформації у процесі наукової роботи. Критерії пошуку джерел інформації. Методика пошуку джерел наукової інформації. [1]; [2]; [3]; [4].	7	8

10.	Академічне письмо. Науковий текст і вимоги до нього. Мова і стиль наукового дослідження. Науковий стиль української мови. Моделі наукового тексту. Застосування логічних законів і правил. Культура академічної доброчесності. Цитування та посилання в наукових роботах. Оформлення цитувань та посилань [1]; [2]; [3]; [4]	7	6
11.	Наукова комунікація як складова фахової діяльності. Наукові конференції та публікації. Наукометрія. Бази Scopus, Web of Science, Publons, ORCID. Класифікація часописів за категоріями. Вибір журналу для публікації. Класифікація статей. Особливості підготовки та написання тез доповіді на конференції, наукової статті. [1]; [2]; [3]; [4].	8	6
Усього		72	108

[1] – складання тематичного словника

[2] – опрацювання додаткової й допоміжної літератури

[3] – опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)

[4] – складання бібліографії (картотеки літературних джерел)

«В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

1. Назва освітньої платформи, 2. назва онлайн курсу, 3. короткий опис, 4. посилання	Дотично до теми (та/або Компетентності, результати навчання, що формуються)
1.Prometheus, 2.«Філософія», 3.Курс "Філософія" відкритого доступу, розроблений спільно з КНУ імені Тараса Шевченка. Його мета — надати базові знання про історію та основні концепції філософії. Курс знайомить з ідеями ключових мислителів, від античності до сучасності, а також допомагає зрозуміти, як філософія вплинула на формування сучасної культури, науки та світогляду. Він буде корисним для тих, хто прагне розвинути аналітичні здібності та глибше осмислити фундаментальні питання буття, пізнання та цінностей. /Для здобувачів гуманітарних та соціальних спеціальностей, які прагнуть зрозуміти основи філософії, її розвиток та роль у суспільній свідомості. Доступно постійно. Мова курсу- українська. Сертифікат з підписом викладача - по закінченню, за умови успішного виконання усіх завдань курсу. Курс триває- 7 тижнів./ 4. Філософія Prometheus Критерій оцінки - обсяг за кредитами: 1 кредит (30 годин) - 10 балів до дотичної теми або змістового модуля. Максимальна кількість балів за неформальну освіту – не більше 2х кредитів.	Модулі курсу: Вступ → Античність → Середньовіччя → Ренесанс → Новий час → Кант, Гегель → Сучасні напрями Дотичність до тем 1, 2, 6. ЗК 3, ЗК 5, ЗК15, СК7, СК8, СК9 СК10, ПРН 9, ПРН4 , ПРН 9, ПРН 14, ПРН 18
1.Prometheus, 2.«Критичне мислення для освітян», 3.Курс "Критичне мислення для освітян" є спеціалізованим і спрямований на розвиток навичок критичного мислення у педагогів. Його головна мета — навчити вчителів, як інтегрувати інструменти	Що потрібно для успішної діяльності: IQ, емоційний інтелект, мислення, розум, довіра? Наші цінності та емоційний інтелект або від чого залежить кінцевий пункт

критичного мислення у навчальний процес. Програма курсу охоплює теми, пов'язані з розпізнаванням маніпуляцій, аналізом інформації, формуванням аргументованої думки та розвитком цих навичок у учнів. Він допомагає освітянам створити ефективніші методи викладання, що сприяють не тільки засвоєнню знань, а й розвитку самостійного мислення у їхніх вихованців. <i>/Для всіх, хто хоче активно впроваджувати новітні методики в освітню сферу та бути частиною освітніх реформ.</i> <i>Доступно постійно.</i> <i>Мова курсу- українська.</i> <i>Сертифікат з підписом викладача - по закінченню, за умови успішного виконання усіх завдань курсу.</i> <i>Курс триває- 5 тижнів./</i> 4. Критичне мислення для освітян Prometheus <i>Критерій оцінки - обсяг за кредитами: 1 кредит (30 годин) - 10 балів до дотичної теми або змістового модуля. Максимальна кількість балів за неформальну освіту – не більше 2х кредитів.</i>	подорожі та задоволення у процесі? Критичне мислення: стратегії та процедури, свобода і необхідність. Базова техніка розвитку критичного мислення. Як забезпечити розвиток критичного мислення? Дотичність до теми 1, 7, 9. <i>ЗК 3, ЗК 5, ЗК15, СК7, СК8, СК9 СК10, ПРН 9, ПРН4 , ПРН 9, ПРН 14, ПРН 18</i>
--	--

Здобувач може самостійно обрати ресурси, які будуть відповідати навчальній дисципліні. Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання».

9. Методи навчання

У ході читання дисципліни використовуються методи навчання, які притаманні системі вищої академічної освіти. Серед них найтрадиційнішим залишаються:

- *Словесні* (лекції; пояснення, бесіди, дискусії)
- *Наочні* (мультимедійні презентації) за допомогою використання комп'ютерної техніки й комунікаційних платформ Zoom, Classroom, Moodle, Viber, Telegram.
- *Практичні* (опрацювання лекційного матеріалу та довідкової й додаткової літератури, складання конспекту з першоджерел і тематичного словника, складання бібліографії (картотеки літературних джерел)).

Передбачається проведення групових (а за потреби і індивідуальних) консультацій.

10.Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності та всебічності.

- *Поточний* контроль – усне опитування на семінарському занятті;
- *Періодичний* контроль - оцінювання результатів самостійної роботи;
- *Підсумковий* контроль – іспит.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на іспиті для очної / заочної форми навчання

Оцінка	Кільк. балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно	90-100	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно

		розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується філософською та науковою термінологією. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; оцінювати можливі похибки, оцінювати коректність отриманого результату, вміння його аналізувати та узагальнювати, бере активну участь у проведенні заняття, вчасно виконує завдання.
Добре	75-89	Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується філософською та науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; дотримується правильної послідовності виконання дій в процесі розв'язання задачі; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; але може допускати при цьому незначні помилки або відчувати труднощі у найскладніших випадках.
Задовільно	60-74	Оцінюється робота здобувач, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, погано орієнтується у філософській та науковій термінології; не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Відчуває труднощі у використанні, під час відповідей, додаткової інформації, зокрема, довідкової; оцінюванні коректності отриманого результату; припускається грубих помилок.
Незадовільно	35-59	Здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково обмірковує проблеми, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.
Незадовільно	0-34	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти на семінарських заняттях очної / заочної форми навчання

Оцінка	Кільк. балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно	6/30	Здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно

		розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується філософською та науковою термінологією. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; оцінювати можливі похибки, оцінювати коректність отриманого результату, вміння його аналізувати та узагальнювати, бере активну участь у проведенні заняття, вчасно виконує завдання.
Добре	5/25	Здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується філософською та науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. Вміє обирати раціональний метод розв'язання задач та формулювати необхідні залежності; дотримується правильної послідовності виконання дій в процесі розв'язання задачі; здатний використовувати під час виконання вправ чи розв'язання задач додаткову інформацію, зокрема, довідкову; але може допускати при цьому незначні помилки або відчувати труднощі у найскладніших випадках.
Задовільно	4/15	Оцінюється робота здобувач, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, погано орієнтується у філософській та науковій термінології; не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки. Відчуває труднощі у використанні, під час відповідей, додаткової інформації, зокрема, довідкової; оцінюванні коректності отриманого результату; припускається грубих помилок.
Незадовільно	2/10	Здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань. Спроможний вирішувати спрощені завдання за допомогою навідних питань; частково обмірковує проблеми, відчуваючи складнощі в ряді простих випадків; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені прості запитання відповідає вірно.
Незадовільно	1/5	Здобувач не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.

**Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
для очної форми навчання та заочної форми навчання**

Самостійна робота	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії оцінювання
складання бібліографії	Відмінно	10-18	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді;

ї (картотеки літературн их джерел)			вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	6-9	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	3-5	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	2-3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-1	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання тематичног о словника	Відмінно	1,1-2	Здобувач вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	0,7-1	Здобувач використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	0,4-0,6	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	0,2-0,3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0-0,1	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

**Критерії оцінювання результатів виконання завдань для самостійної роботи
для очної та заочної форми навчання**

Самостійна робота	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії оцінювання
складання бібліографі ї (картотеки літературн их джерел)	Відмінно	10/20	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, проявляє творчий підхід, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	5/15	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.
	Задовільно	3/10	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	2/5	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно		Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Складання тематичног о словника	Відмінно	2/10	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної відповіді; вільно використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію, проявляє творчий підхід, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, вчасно виконує завдання.
	Добре	1,5/8	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; використовує набуті теоретичні знання, філософську й наукову термінологію; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань, вільно використовує інформаційні технології, але допускає несуттєві неточності, вчасно виконує завдання.

	Задовільно	1/5	Здобувач самостійно застосовує алгоритм (методику) виконання завдання, відчуває труднощі у застосуванні теоретичних знань, філософської й наукової термінології, пошуку додаткової інформації, а допущені помилки, при підготовці, не дають можливості зробити правильні висновки; завдання виконує вчасно.
	Незадовільно	0/3	Здобувач планує та виконує частину завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані практичні уміння та навички, допускається грубих помилок у застосування філософської й наукової термінології; невчасно виконує завдання.
	Незадовільно	0/0	Здобувач не правильно виконав завдання для самостійної роботи, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.
Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	Відмінно	-/10	Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи. Робота відзначається багатством слововживання, аргументованістю, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю
	Добре	-/8	Здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи, вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати
	Задовільно	-/5	За обсягом робота здобувача наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразненні основні думки, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим, аргументованішим, більш уваги слід приділити оформленню списку літератури.
	Незадовільно	-/3	Створеному здобувачем тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи, побудоване висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики, аргументованість; список літератури слід переробити.
	Незадовільно	-/0	Здобувач не якісно виконав опанування тексту, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

Складання конспекту з додаткової й допоміжної літератури	Відмінно	-/10	Здобувач самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури. Робота відзначається багатством слововживання, аргументованою, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю
	Добре	-/8	Здобувач самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних філософських проблем, цитує першоджерела; якісно оформлює список літератури; дотримується структури написання роботи, вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати
	Задовільно	-/5	За обсягом робота здобувача наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути увиразненні основні думки, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим, аргументованішим, більш уваги слід приділити оформленню списку літератури.
	Незадовільно	-/3	Створеному здобувачем тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи, побудоване висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики, аргументованість; список літератури слід переробити.
	Незадовільно	0/0	Здобувач не якісно виконав опанування тексту, продемонстрував незадовільне знання понятійного апарату, не зміг застосовувати теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Або завдання не виконане.

11. Питання для поточного та періодичного контролю

1. Наукове дослідження як особлива форма пізнавальної діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення.
2. Особливості наукового знання та пізнання.
3. Інтеграція та диференціація наук. Філософія в системі гуманітарного знання.
4. Наукові та філософські проблеми, відмінність.
5. Філософські засади наукового пізнання.
6. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень.
7. Причини виникнення науки. Етапи розвитку науки: рух від міфу до логосу, від логосу до протонауки, від протонауки до науки, від класичної науки до некласичної (індустріальне суспільство) і до постнекласичної (постіндустріальне суспільство).
8. Наука та її роль у сучасному суспільстві.
9. «Людиновимірність» як характерна риса постнекласичної науки.
10. Організація наукових досліджень в Україні.
11. Академічна доброчесність в наукових дослідженнях як система етичних принципів. Сутність поняття «академічна доброчесність».

12. Основні види порушень академічної доброчесності. Поняття «академічний плагіат», «плагіат», «самоплагіат».
13. Фабрикація, фальсифікація, списування, обман, необ'єктивне оцінювання як окремі випадки прояву академічної недоброчесності.
14. Види відповідальності за порушення принципів академічної доброчесності. Академічна відповідальність здобувачів освіти: нові положення законодавства.
15. Основні етапи науково – дослідницької роботи.
16. Форми і основні види наукових досліджень.
17. Теоретичний та емпіричний рівні наукового дослідження.
18. Наукові та філософські експерименти.
19. Проблема методу та методології в сучасній філософії.
20. Методологічна функція філософії. Загальноприйняті методи наукових та філософських досліджень.
21. Системний підхід до пізнання.
22. Кваліфікаційні роботи у структурі наукового дослідження.
23. Основні вимоги до написання, оформлення і захисту наукових праць здобувачів.
24. Підготовка інформації для наукового дослідження.
25. Види інформаційних джерел. Методика вивчення наукової, навчальної, навчально-методичної літератури.
26. Моделі наукового тексту.
27. Застосування логічних законів і правил при роботі над науковим текстом.
28. Цитування та посилання в наукових роботах. Оформлення цитувань та посилань.
29. Особливості підготовки та написання тез доповіді на конференції, наукової статті.
30. Культура академічної доброчесності.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Очна форма

Поточний та періодичний контроль										СР	Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						20	100
СЗ 1	СЗ 2	СЗ 3	СЗ 4	СЗ 5	СЗ 6	СЗ 7	СЗ 8	СЗ 9	СЗ 10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	20		
Усього за модулем 1: 30					Усього за модулем 2: 30							

СЗ- семінарські заняття

СР – самостійна робота

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ (очна форма)

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
Семінарські заняття	6	5	30	6	5	30
Усього			30			30
Усього	60					
СР. складання бібліографії (картотеки літературних джерел)	10					
СР. Складання	26. x 5= 10					

тематичного словник	
Усього	20
Підсумковий контроль (іспит)	20
Підсумкова сума балів	100

Заочна форма

Поточний та періодичний контроль							Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			20	100
СЛ	К	ПДдж	СБ	СЛ	К	ПДж		
10	10	10	10	10	10	20		
Усього за модулем 1: 40				Усього за модулем 2: 40				

С – тематичний словник

К – конспект з додаткової й допоміжної літератури

ПДж – першоджерела (твори мислителів з певної теми)

СБ – складання бібліографії (картотеки літературних джерел)

ФОРМУВАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ (заочна форма)

Види навчальної роботи	Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2		
	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)	Кількість балів за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів (максимальна)
СР (словник)	10	1	10	10	1	10
Усього			10			10
СР. Складання конспекту з додаткової й допоміжної літератури	10	1	10	10	1	10
Усього			10			10
СР. Опанування першоджерел (творів мислителів з певної теми)	10	1	10	10	1	10
Усього			10			10
СР. складання бібліографії (картотеки літературних джерел)	20			-		
Усього	20					
Підсумковий контроль (іспит)	20					
Підсумкова сума балів	100					

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
85 - 89	B	Добре
75 - 84	C	
70 – 74	D	Задовільно

60 - 69	E	
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Написання, оформлення та захист курсових і дипломних робіт : метод. вказівки для студентів .../ Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії ; упоряд.: О. М. Луговий, Л. В. Новікова, Н. О. Петрова, О. О. Синявська, І. І. Старовойтова, І. В. Сумченко. Одеса : ОНУ, 2019. 47 с. URL: <http://dspace.onu.edu.ua:8080/handle/123456789/25700>
2. Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково - дослідної роботи». Одеса : ОНУ, 2025. 20 с.
3. Силабус курсу «Основи науково - дослідної роботи».
4. Старовойтова І.І. Методичні вказівки з вибіркового курсу «Категорії філософії» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 033 Філософія факультету історії та філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2022. 26 с.

14. Рекомендована література

Основна

1. Бертран Рассел. Мистецтво філософствування. Лекція 1. Мистецтво раціонального припущення. *Актуальні проблеми духовності : зб. наук. праць* / відп. ред. Я.В.Шрамко. Кривий Ріг : КДПУ, 2017. Вип. 18. С.81-97.
2. Губерський Л. Філософія. Харків: Фоліо, 2017. 621 с.
3. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. 2-ге вид. Київ : Алерта, 2019. 492 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ : ВПЦ "Київський університет", 2018. –607 с.
5. Основи наукових досліджень. Курс лекцій : навч. посіб. Для здобувачів ступеня магістра.../ О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с.
6. Палеха Юрій, Наталія Леміш. Основи науково-дослідної роботи : Навч. посібник Київ : Видавництво Ліра-К, 2017. 336 с.

Додаткова

1. Приходько В. В. Як писати вступ по-новому? *Філософські проблеми гуманітарних наук*. № 1(29) 2019. С.47-51. Гол.ред.: Губерський Л. В., акад.НАН України, д.філос.н., проф., КНУ імені Тараса Шевченка, заст.гол.ред.: Шашкова Л. О., д.філос.н., проф., КНУ імені Тараса Шевченка http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/fphn/fphn_2019_29.pdf
2. Петрушенко В. Л. Філософія: курс лекцій. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III-IV рівнів акредитації. 2-ге видання, виправлене і доповнене. Львів: Новий світ -2000, Магнолія плюс, 2019. 540 с.
3. Філософія. Навчальний посібник / Ю.М.Вільчинський, Л.В.Северин-Мрачковська, О.Б.Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368с.
4. Фюрст М., Тринкс, Ю. Філософія / Пер. з нім. Вахтанга Кебуладзе. Київ: Дух і Літера, Інститут релігійних наук св. Томи Аквінського, 2018. 544 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

<http://lib.onu.edu.ua/> Наукова бібліотека ОНУ імені І. І. Мечникова
<http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
<http://www.library.univ.kiev.ua/> Наукова бібліотека ім. М.Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка
<http://www.filosof.com.ua/> Інститут філософії імені Г.С.Сковороди НАН України

<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/dict.html> Найвидатніші філософи світу та України
<http://www.ognb.odessa.ua/> Одеська національна наукова бібліотека
<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/index.html> Електронна бібліотека кафедри філософії та методології науки філософського фак. Київського національного університету імені Тараса Шевченка
<http://plato.stanford.edu/> Філософська енциклопедія Станфордського університету. (Англійською мовою)
<http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/lit-bac.html> Філософія (для бакалаврів природничих спеціальностей)
<http://www.utm.edu/research/iep/> Філософська Інтернет- енциклопедія. (Англійською мовою)
<https://www.nas.gov.ua/publications/periodics/UA/SitePeriodic/Pages/default.aspx?ffn1=IDperiodics&ft1=Eq&ffv1=240> Центр практичної філософії
<https://saiup.org.ua/pro-proekt/> Академічна доброчесність. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (2019)
<https://www.grafiati.com/uk/info/> (Як оформлювати джерела?)
<https://www.grafiati.com/uk/blogs/dstu-8302-2015-referencing-generator/> (Онлайн-генератор посилань за ДСТУ 8302:2015)
<https://www.grafiati.com/uk/blogs/harvard-referencing-generator> (Приклади оформлення посилань за стилем Harvard у списку використаних джерел)
<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> Про освіту: Закон України від 5.09.2017 № 2145-VIII // Законодавство України : веб-сайт Верхов. Ради України / програмно-техніч. підтримка Упр. комп'ютериз. систем, інформ. підтримка Інформаційне упр., Прес-служба апарату Верхов. Ради України. Дані і програми. Зі змісту: Стаття 42. Академічна доброчесність
<https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-novini-2017-03-09-mon-zatverdilo-novi-vimogi-do-oformlennya-disertaciyi> Наказ МОНУ № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».